

Хто правду чинить – іде до світла

Йоан 3, 21

МЕТА

ЧИСЛО 0155 * ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ * ГРУДЕНЬ 2003

2 стор.

Новини з життя Церкви.
Звернення Патріярха Гузара.
Новий екзархат.

3 стор.

Ювілей Львівської духовної семінарії. До питання обряду і традиції. Пам'яті голодомору. В Рік родини – для родини.

4 стор.

5 стор.

До 100-річчя від уродин Блаженного єпископа Величковського. Церква і школа – одна мета.

6 стор.

7 стор.

По подружню любов – до Божого храму. Свідки Єгови. Учителі чи ошуканці?

8 стор.

ВЕРХОВНИЙ АРХІЄПІСКОП

Українська Греко-Католицька Церква
КИЄВО-ГАЛИЦЬКА МИТРОПОЛІЯ

Львів, 17 листопада 2003 р.
Прот. № 2003/600

Всесвітліший отчець
Іван Галімурка
редактор архієпархіяльної газети
"Мета"

Слава Ісусу Христу!
Всесвітліший отче !

Бажаю сердечно привітати Вас із призначенням на редактора газети "Мета" та побажати Вам успішної праці.

Ви прийняли на себе нелегке завдання, бо "Мета" вже багато десятиліть була головним періодичним виданням Львівської архієпархії навіть у важкі часи відродження нашої Церкви і самостійної держави.

Хочеться дуже усердно побажати Вам багато Божих благодатей для гідного сповнення відповідальних обов'язків.

Нехай милостивий Господь обдарує Вас своїми ласками. А як завдаток уділяю Вам та усім Вашим співпрацівникам Архирейське благословення.

Читачів "Мети" вітаю з появою подальших чисел і бажаю знайти на її шпальтах поживу для їхніх умів і сердець.

Благословення Господне на Вас!

Пл. Св. Юра, 5
79000, Львів, Україна
Тел.: (0322) 97-11-21
Факс: (0322) 97-95-60

5, Ст. Юра sq.
Lviv, Ukraine
Tel.: +380 (322) 97-11-21
Fax: +380 (322) 97-95-60

Споглядаючи на своє життя, кожен з нас, напевно, неодноразово застановався над власною долею. А вона, як відомо, є мінливою. Подібно до людини, окремішню долю, очевидно, має й газета. А це, напевно, тому, що на людську долю випадає певний шмат роботи у газеті, і тоді доля людська в якійсь мірі визначає долю видання. Це, безперечно, стосується й нашого часопису «Мета», котрий Ви, шановний читачу, тепер тримаєте в руках.

До тепер, як відомо, «Мета» редагувалася світськими людьми. За час свого виходу в світ вона здобула своє місце, знайшла свого читача, набрала певної ваги. Але, згідно з розпорядженням Патріярха Любомира Гузара, як читасмо вище, право редагувати архієпархіяльну газету від тепер надано священникові. Це, очевидно, робиться для того, щоб у газеті ширше висвітлювати богословські питання, давати бачення церковних і соціальних проблем з духовної точки зору, висвітлювати життя Церкви з позиції Божого священства.

Розуміючи, що газета існує для читача, редакція й звертається до читача з таким проханням: Любі друзі! Зробімо нашу газету цікавою і змістовною. Ми чекаємо на Ваші листи і сподіваємося, що Ваші дописи, замітки, повідомлення, статті будуть щедрими, ідеї – цікавими, критика – делікатною, а любов між нами – взаємною. Крім того, оновлення газети, оновлення її редакційного складу триватимуть ще якийсь час, а тому просимо Вашого розуміння.

Редакція «Мети»

Від редактора

В недалекому 2000-му році у приміщенні Львівської духовної семінарії відбувся єпархіяльний Собор на тему: «Сім'я». А децю згодом Синодом Єпископів нашої Церкви рік 2003-й був проголошений Роком Родини. Чи випадково це? Думається, що ні. Десятиліттями вороги людини намагалися ослабити родину, знищити її святість через розбиття сім'ї.

І, на превеликий жаль, доводиться констатувати, що своєї мети ворог досягнув – сім'я, родина, будучи основною суспільною і церковною одиницею, потрапила сьогодні в затяжну і поважну кризу, а тому Церква намагається хоч якось вплинути на ситуацію і змінити її на краще.

Хоч думається, що якби сучасники Папи Пія XI взяли до уваги повчання з його енцикліки «Убі аркано» і зробили належні висновки, то, можливо, моральний стан сучасного суспільства знаходився б на вищому рівні. Але нехай наш читач сам перечитає уривок із названого твору і зробить свої висновки про те, наскільки страшна криза охопила сучасне суспільство, якщо від часу опублікування цієї Енцикліки до сьогодні минуло понад 70 років.

«...Людство потрапило в ціле море нещастя, бо відпало від Бога і Ісуса Христа. Бог і Ісус Христос усунені з законодавства і державного життя, влада не виводиться від Бога, лише від людей, – а наслідки? Отже, самі основи влади підкопані, підстави права ослаблені. Через те захитаний увесь суспільний устрій, бо він виставлений на борню партій, що більше дбають про власний інтерес, ніж про добро Батьківщини. Далі. Бога і Христа усунено з родинного життя, а подружній зв'язок поставлено на рівні з іншими світськими контрактами. Внаслідок цього зникає серед людей зрозуміння, чим є релігія, в родинному житті є щораз менше спокою, а з кожним днем слабне спільнота і сталість життя.

З виховання молоді усунено також Бога і Ісуса Христа. Є краї, в яких нема науки релігії, а в школах не тільки не говориться про релігію, але й скрито або явно нападається на Бога і релігію. Молодь виходить з таких шкіл переконана, що релігія в житті є непотрібна. А як же можна виховати молодь без Бога і Його заповідей? Як її заохотити, щоби бридилася злом, а мала замилювання до чесного життя? Звідки опісля знайдуться в родині і в державі люди добре виховані, замилювані в ладі і в порядку для загального добра?»

Чи потрібні коментарі до наведених вище слів? Сумніву нема – світ наповнений злом і потопає у гріхах. Зло – агресивне. Концентроване. Воно, як іржа, роз'їдає людину, сім'ю, родину, суспільство. Де ж порятунок? А порятунок у кожному з нас. Обернімося кожний лицем до Господа і відречімося зла. Намагаймося бути кращими, побожнішими, святішими. Лише в той спосіб позбудемося зла і наново освятимо світ. Це – не просто, але можливо. Спробуймо...

Всесвітлішим і Всечеснішим Отцям
Львівської Архиепархії
Вірним Греко-Католицької Церкви
Слава Ісусу Христу!

Пройде зовсім небагато часу, і знову настануть Різдвяні Свята. Це є час, коли у кожній християнській родині запанує атмосфера миру, єдності та любові, час, коли серце кожного огорне радість, щастя та відданість.

Готуючись до цієї радісної події — зустрічі із найбільш бажаним маленьким дитятком, а водночас великим Господом — постараймося відкинути свою гордість, вивищення над іншими, захланність, переборімо байдужість, відчинімо свої серця, щоб туди міг увійти Господь!

Погляньмо довкола себе і побачимо тих, які потребують нашої допомоги. Кожний із нас, без сумніву, може допомогти, треба тільки відчинити своє серце і зробити крок назустріч: перепросити свого ближнього, повернути вкрадене, допомогти бідному, відвідати хворого! Один із способів зробити добру справу — взяти участь у добродійній акції «Різдвяна свічка».

Різдвяні свічки - допомога дітям - будуть запалені у кожній родині. Для цього потрібно мати багатьох помічників-волонтерів, які б згодились безкоштовно, жертвуючи свій час і працю, допомогти БФ «Карітас-Львів УГКЦ» через своїх парохів розповсюджувати свічки. Бажаю, щоб ця акція успішно пройшла у парохіях Львівської Архиепархії і зібрані кошти допомогли не одній дитині відчувати, що її люблять, про неї пам'ятають і піклуються.

Нехай світло палаючої різдвяної свічки улагодить ваші серця, нагадає кожному, хто сідає до святкової вечері, про присутність серед них Ісуса Христа.

+ ІГОР, Єпископ-Помічник Львівський
Протосинкел Львівської Архиепархії

XXI сесія Синоду Єпископів Києво-Галицької Митрополії УГКЦ

13-14 листопада 2003 року у Митрополичих палатах Святоюрської гори у Львові під головуванням Блаженнішого Любомира відбулась чергова Двадцять Перша сесія Синоду Єпископів Києво-Галицької Митрополії УГКЦ. У ній взяли участь одинадцять владик зі всіх регіонів України і Митрополит Іван Мартиняк з Польщі.

Більшу частину сесійного часу єпископи присвятили вирішенню злободенних душпастирських питань: було обговорено і прийнято відповідні постанови у царині благодійницького і катехитичного служіння Церкви; обговорено і затверджено програму душпастирської опіки родин на наступні три роки; затверджено «Положення про Митрополичу комісію у справах мирян» і «Типове положення про греко-католицьку загальноосвітню школу на території Києво-Галицької Митрополії УГКЦ». Багато часу було приділено питанню соціального захисту і пенсійного забезпечення духовенства і причту у світлі майбутньої пенсійної реформи. Для вирішення цього питання Економічному відділові Києво-Галицької Митрополії було доручено здійснити в стислий термін необхідні заходи для створення церковного недержавного пенсійного фонду.

Синод одностайно висловив своє занепокоєння з приводу того, що останнім часом у суспільних засобах комунікації почастішали необгрунтовані напади на Главу і весь духовний провід УГКЦ, пов'язані з позицією Церкви стосовно деяких духовних практик. У зв'язку з цим Синод прийняв відповідне звернення, текст якого буде оприлюднений найближчим часом.

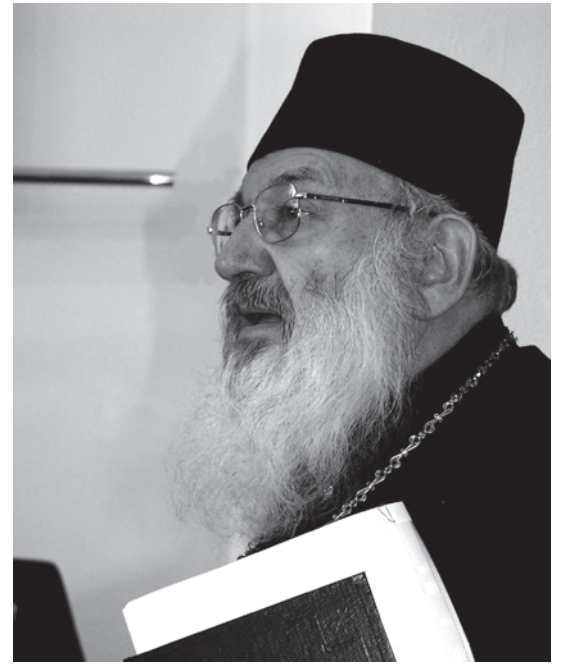
Синод здійснив необхідні заходи, щоб задовольнити звернення вірних Києво-Галицької Митрополії УГКЦ щодо початку беатифікаційного процесу Патріарха Йосифа Сліпого, а також, щоб перевидати необхідну кількість примірників Святого Письма для забезпечення евангелізаційних потреб вірних.

Чергову, Двадцять Другу, сесію Митрополичого Синоду заплановано провести у Львові 25-26 лютого 2004 року Божого.

Секретаріат Синоду Єпископів
Києво-Галицької Митрополії УГКЦ

ОФІЦІЙНО

ЗВЕРНЕННЯ ГЛАВИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО- КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ПАТРІАРХА ЛЮБОМИРА ГУЗАРА

Високодостоїнному панові Вікторові Януковичу, Прем'єр-Міністрові України,
Голові Організаційного комітету з підготовки та проведення заходів у зв'язку
з 70-ми роковинами голодомору в Україні.

Високодостоїнний пане Прем'єре!

Ці рядки пишу з болем серця і бажаю відразу попередити Вас про те, що маю намір зробити цей лист відкритим.

Щонайменше рік заздалегідь було заплановано вшанувати пам'ять багатомільйонних жертв голодомору, який прокотився жахливою хвилею по Україні 70 років тому. На суботу, 22 листопада, було передбачено два заходи на найвищому державному рівні – значить, передбачувалось хвилину монументальну. Задум був прекрасним, а виконання – жалюгідним.

Пам'ять подій рівня голодомору це – націєтворчий елемент, це – підкреслення фундаментальної вартості, яка об'єднує суспільство, яка пов'язує нас з минулим, без якого не може сформуватись єдиний державний організм ані сьогодні, ані в майбутньому. Для цього, однак, потрібно співучасті усіх разом, в одному й тому самому місці і в той самий час.

На запланованому на суботу 22 листопада вранішньому заході біля пам'ятного Знаку жертвам голодомору 1932-33 років на Михайлівській площі в Києві – цього забракло. Там були деякі представництва, але далеко не усі. На мою думку, там мали би бути присутніми представники всіх трьох гілок влади, всіх рівнів: центрального, обласного, місцевого. Там повинні були б бути представництва від кожної області України, всіх суспільних верств, світу науки, культури, робітництво і селянство, представники усіх видів мас-медіа, представники усіх Церков і релігійних організацій, незалежно від того, молитимуться вони чи ні за упокій душ невинно убієнних голодом. Туди мали б усі ми зійтись, навіть якщо б на коротку хвилину, навіть, щоб цілком мовчки, подивившись один на одного, щоб відчувати, що усі разом ми є велике «одне», об'єднані спільними вартостями непере-січного і небуденного характеру. Так ми були б належно вшанували тих, хто нам залишив велику спадщину, але цього, на жаль, не сталося. Менші, буденні, проминаючі вартості переважили, і ми всі втратили прекрасну нагоду заманіфестувати і угрунтувати нашу єдність.

Хто тому винен? На мою думку, організатори, яким не вистачило зрозуміння величчя і цінності цієї хвилини.

Ділюся з Вами цими своїми рефлексіями, бо ми не використали в критичний перехідний час великої нагоди, і в надії, що таке у майбутньому не повториться.

З належною повагою +Любомир
22 листопада 2003 року, м. Львів

НОВИЙ ЕКЗАРХАТ

На початку листопада Преосвященний Владика Ігор Возняк, Протосинкел Львівської Архиепархії, здійснив короткотривалу подорож до Сербії та Чорногорії. Причиною цього було запрошення на інтронізацію Преосвященного Владика Юрія Джуджара, котрого було призначено Апостольським Екзархом для греко-католиків

Сербії і Чорногорії.

Новостворений екзархат налічує понад 20.000 вірних, три чверті з яких вважають себе русинами. Кожний четвертий – вважає себе українцем. Є й кілька сот румунів. Богослужіння відправляються церковнослов'янською, русинською, українською та румунською мовами. У 16 парохіях трудиться 17 священників. Крім того, є шість монастирів Сестер Службниць, монастир Ісусових Малих сестер та чоловічий монастир оо. Василіян.

Як оповів Преосвященний Владика, на урочистості прибуло близько трьох десятків єпископів як Східного, так і Західного обрядів, очолюваних кардиналом Бозановичем з Хорватії. Від нашої Церкви, окрім Владика Ігоря, були присутніми також Владика Гліб Лончина, Павло Василик, Юліян Гбур, Володимир Війтишин та Мілан Шашік із Закарпаття. Крім Владик, були присутніми

багато священників та монахинь. Всі урочистості проходили у місті Руський Керестур, яке і буде від тепер головним осідком Преосвященного Юрія Джуджара, а головним храмом новоствореного Екзархату є храм св. о. Миколая.

Коротенька біографічна довідка.

Преосвященний Владика Юрій Джуджар народився 22 квітня 1954 р. у Дюрдево. Початкову освіту здобув у рідному місті, а середню – в Українській панській малій семінарії в Римі. Там же, в Римі, завершив студії богослов'я і здобув докторат. Архиепископ Гавриїл Букатко висвятив його на священника у 1980 р. Після студій працював на відповідальних посадах в Конгрегації для Східних Церков. Папа Іван Павло II висвятив його на єпископа 19 березня 2001 р. в Римі. До призначення Апостольським екзархом у Сербії та Чорногорії був єпископом – помічником Мукачівської Єпархії.

ЛЬВІВСЬКІЙ ДУХОВНІЙ СЕМІНАРІЇ – 220 РОКІВ

У дні 15-16 листопада 2003 року Львівська Духовна Семінарія Святого Духа Української Греко-Католицької Церкви святкувала 220-ий ювілей від її заснування у м. Львові.

З метою належного осмислення цього ювілею, Ректорат Семінарії спільно з Українським Католицьким Університетом запланували провести ряд наукових й іншого роду культурних заходів. Метою їх було донести до широкого загалу громадськості місце та значення Львівської Духовної Семінарії для Української Греко-Католицької Церкви й українського народу. А вже

беззаперечним є факт, що впродовж періоду існування Семінарії в м. Львові її викладачі, студенти та випускники були найкращими лідерами у царині богословської, гуманітарної освіти та мистецтва. Семінарія дала Україні та Українській Греко-Католицькій Церкві митрополитів, зокрема Патріарха Йосифа Сліпого, багато єпископів та священників. Сьогодні відновлена Львівська Духовна Семінарія надалі продовжує

традицію формації та вишколу еліти духовенства для потреб Церкви і народу.

Святкування з нагоди 220-річного ювілею відбувалося в такому порядку:

15 листопада 2003 р. (приміщення Львівської духовної

семінарії Святого Духа по вул. Шевченка 188, Львів-Рудно).

11.00 Відкриття Його Блаженством Любомиром Кардиналом Гузаром наукової конференції, на яку були запрошені доповідачі з Українського Католицького Університету та Національного Університету ім. Івана Франка; єпископи, представники духовенства та монаших чинів, місцева влада та численні гості.

13.00 Презентація книги

«Греко-Католицька Семінарія у Львові» о.мітр. Миколи Пристая.

16.00 год. Духовний концерт за участю хорів Семінарії в Україні та м. Пряшева (Словачина); виступ дуету «Писанка» та інших мистецьких формацій в приміщенні Органного залу по вул. Степана Бандери у м. Львові

19.00 Похід із запаленими свічками від приміщення Органного залу до колишніх будинків Семінарії по вул. Коперніка.

Неділя, 16 листопада 2003 року.

В архикатедральному соборі св. Юра о 11.00 з нагоди ювілею, служилася Архидієцька Літургія, яку очолював Його Блаженство Любомир Кардинал Гузар. На цій Божественній Літургії Патріарх Любомир привітав ректорат, виховників, професорів та питомців Львівської Духовної Семінарії з ювілеєм. Звернувши увагу на важливість і доцільність їхньої праці, побажав наснаги і витривалості у служінні і реалізації поклоння.

Богдан ГРУШЕВСЬКИЙ

На світлині: Найстарші випускники семінарії о.мітр. Василь ПРИСТАЙ і о. Богдан ЦУР

ЖИТТЯ ЦЕРКВИ

Глава УГКЦ відвідав

Польщу, Італію та Великобританію

2-11 листопада 2003 року Блаженніший Любомир Кардинал Гузар, Глава Української Греко-Католицької Церкви, перебував за кордоном. Протягом десяти днів він побував у Польщі, Італії та Великобританії. Мета відвідин кожної з держав була різною: у Польщі Глава УГКЦ зустрівся із студентами українсько-польського колегіуму, в Італії брав участь у пленарних засіданнях Папської ради для сприяння єдності християн, у Великобританії відвідував українські громади.

Екзарх Донецько-Харківський перебуває в Канаді

На запрошення Преосвященного Владика Михаїла Вівчара, Єпарха Саскатунського, від 6 листопада до 20 грудня 2003 року Преосвященний Владика Степан Меньок, Екзарх Донецько-Харківський, перебуває в Канаді. Основна мета поїздки — ознайомити наших поселенців українців зі станом нашої Церкви у Східній Україні.

Конференція Карітасу України

Уперше за майже 10 років існування Міжнародний благодійний фонд Карітас України проводить конференцію, на якій розглядатимуть питання благодійності та Церкви, ролі та місії Карітасу в суспільстві, партнерства Карітасу України з організаціями аналогічного спрямування Європи та світу.

Свято школи

В Перемишлі відбулися святкування з нагоди дня народження отця Маркіяна Шашкевича. У Соборі Святого Івана Христителя Митрополит Перемисько-Варшавський Владика Іван Мартиняк відслужив Архиєрейську Святу Літургію та виголосив проповідь. Святу Літургію співслужили: о. митрат Євген Попович – парох, о. Григорій Столиця – ігумен ЧСВВ в Перемишлі.

В Астані освячено дім Сестер Службниць НДМ

6 листопада 2003 року в м. Астані (Казахстан) відбулося посвячення помешкання Сестер Службниць Непорочної Діви Марії. З цієї нагоди в каплиці нунціатури, де відтепер працюватимуть та мешкатимуть сестри, була відправлена святкова Божественна Літургія, яку разом із греко-католицькими священниками Казахстану відслужив Апостольський нунцій у Казахстані Архiepіскоп Йосиф Веселовський.

Джерело: www.ugcc.org.ua

В РІК РОДИНИ – ДЛЯ РОДИНИ

Добігає свого завершення Рік родини, проголошений Синодом єпископів нашої Церкви. Тому не є зайвим підбити якісь попередні його підсумки і по можливості надолужити згаяне. Саме таким шляхом вирішили піти священники львівських церков – Різдва Пресвятої Богородиці, що у Сихові, і свв. Ольги та Єлизавети на Привокзальній. При сприянні своїх настоятелів, священники названих храмів Іван Чичерський та Володимир Сайчук організували спільні реколекції для подружніх пар. Метою таких реколекцій є пересмислення змісту Таїнства По-

дружжя, новий погляд на свого супруга, відновлення шлюбних постанов тощо.

Золочівський монастир оо. Василіян радо відчинив свої двері для 12 подружніх пар, котрі погодились провести поза стінами своїх домівок майже три доби. Свята Літургія, розважання, спільна молитва, приємне спілкування... Чи маємо ми вдома на все це час? Безперечно, що ні. А ось такі реколекції дають змогу відчуті єдність двох сердець, що поєдналися в ім'я Христа, дають змогу побачити себе на фоні нових умов життя, увійти в літургійне спілкування з іншими

подружжями, продискутувати якісь серйозні моменти подружніх стосунків у дружньому колі...

Родина, сім'я – саме з них починається життя кожного з нас, на них тримається Церква. Тому сьогодні необхідно саме їм уділяти максимум уваги, щоб скріплювати Церкву. Сподіваємося, що наведені враження від подружніх реколекцій додадуть наснаги іншим подружнім парам, котрі також схочуть глибше себе пізнати і стати на новий щабель побожного християнського життя.

Мирослава ЧЕХ

НА МАРГІНЕСІ РЕКОЛЕКЦІЙ

Реколекції – це пісня, яка ллється сильним потоком до нашого серця. Це ніжна нескінченна музика, яка ще довго звучить у думках, навіть після закінчення реколекцій. Це нова зустріч зі своїм супругом. Це близька зустріч з Богом. А головне – це велика зустріч із самим собою.

Під керівництвом священників ми прожили тих кілька днів як у чарівній казці, забувши про всі земні турботи. Ми наново відкрили у собі багато гарних рис, про які чомусь за земною суетою забули. Ми взаємно наново закохались, по-іншому відкрили наші серця для Господа, ми пізнали велику роль Церкви у нашому житті. Взятись за руки, ми наче діти пішли за Ісусом, до нескінченного тепла Його любові, любові до себе, до близьких, до знайомих та незнайомих людей.

Щира вдяка від нас отцям Івану та Володимирі за те, що вони повели нас у світ надзвичайно прекрасний і водночас такий простий.

***

Марія Гриців

Єдині перешкоди в нашому подружжі – це чужий для нас зовнішній світ, який не дає нам прийти до духовної злагоди. Ми є зовсім різними людьми, а це означає, що у нас не може бути однакових думок, однакових поступків, однакових захоплень. Напевно, кожному з нас часом буває соромно за наші поступки, за помилки. А молитва є допомогою пізнання дороги до Христа.

По закінченні реколекцій хочеться сказати своїй дружині: «Люба моя, прости мені. Я постараяся змінитись у кращий бік, щоб більше не червоніти перед самим собою».

***

Василь Гриців

Від проведення реколекцій залишилося багато чистих, світлих вражень, котрі навіть важко описати. Сама атмосфера занять сприяла можливості глибше зазирнути у свій внутрішній світ, подивитися на власні сімейні стосунки з іншого боку, зрозуміти повноту Божих ласк, якими Він нас обдаровує. При цьому виникло бажання стати кращим.

Часу минуло небагато, однак ми помітили, як змінилося в кращий бік наше відношення одне до одного і до оточуючих. З'явилося більше терпимості в ситуаціях, які раніше сприймалися з роздратуванням і незадоволенням та призводили до конфліктів.

Сім'я Теренді: Володимир і Ольга.

Велика радість завітала до храму св. Софії, що на вул. Івана Франка, 121 у Львові, де парохом – всечесний о. Богдан Смуk. Стараннями цього пароха на пожертви вірних храму нещодавно було придбано нові престіл, проскомидійник і тетрапод. Для освячення новоспорудженого престолу до названого храму завітав Протосинкел Львівської Архiepіспархії Преосвященний Владика Ігор Возняк.

Присутні вірні з подивом дивилися як Владика, одягнувши білий фартушок з наруківниками, разом з парохом, з присутніми священниками Орестом Фредіною, референтом Владика, та Іваном Галімуркою, редактором нашої газети, тричі обмивали престіл, щоразу насухо витираючи його. Після цього Владика, намастивши престіл св. Миром, поблагословив обрусі, і священники встановили на престолі кивот.

Архiepієйську Божественну Літургію, котра була відслужена згодом, чудовим співом возвеличив парохіальний хор „Софія”. Наприкінці св. Літургії вірні були зачудовані наукою про євангельських багача і Лазаря, котру виголосив Владика. По закінченні св. Літургії звучало традиційне Многолїття для Вселенського Архiepієря, для наших церковних достойників, для усіх присутніх і, звичайно ж — для Преосвященного Владика Ігоря.

Власна інформація

ОБРЯД І ТРАДИЦІЯ

ПРАВДА — У СМІРЕННІ

Особливої гостроти набирає сьогодні тема так званого «традиціоналізму» у нашій Церкві. Це непросте питання турбує багатьох людей. Незнання особливостей внутрішнього життя Церкви, незнання історичних моментів, незнання об'єктивних і суб'єктивних причин тих чи інших подій, однобоке їх висвітлення створюють для загалу викривлене сприйняття нашої дійсності. Так зроджується нікому не потрібні чутки, абсурдні звинувачення, чудернацькі «набоженства» тощо. Щоб якимсь чином зрівноважити ситуацію, «Мета» бере на себе обов'язок доносити до читача слово правди (часом і гіркої) і тим самим висловити позицію Церкви. Дана публікація — перша з такого циклу.

Низка подій, що відбулися протягом останнього часу і котрі стосуються нашої Церкви, змушують вдаватися до їх аналізу і до адекватної на них реакції. В сумнозвісних публікаціях в «Аргумент-газеті» про монастир сестер Йосафаток, про «єпископа»-бунтівника Василя Кавачіва, про «розкол» в рядах УГКЦ, а також в книжці о. В. Ковпака «Переслідувана традиція» часто заторкується тема підпілля, і головні «герої» названих публікацій дуже на це опираються. Не беремося судити окремих осіб з підпілля (це у свій час зробить Господь), але, оцінюючи їх вчинки, хочеться пролити трішечки світла на один бік даної проблеми. Глибоко вкорінена релігійність нашого народу (особливо в Галичині) вимагає задоволення своїх потреб, тому наш люд так рівно прагне позискати для свого села, своєї парохії священника, щоб той був виразником їхніх інтересів перед Богом. Сьогодні, Богу дякувати, вже не чути питання на кшталт: «А ви вже маєте священника?», — сьогодні, натомість, часто можна почути запитання: «А ваш священник як відправляє?». Такі питання лише констатують факт того, що сьогодні мають місце суттєві відмінності у відправі однієї і тієї ж самої Божественної Літургії. І це дуже разить при думці, що для всіх священників нашої Церкви є один богослужбовий підручник і є один церковний провід, від котрого виходить спільне для всіх зарядження. В чому ж річ? Є окремі

стани людей, котрі вповні собі не належать. Серед них — духовенство. Кожен єпископ, священник, монах чи монахиня більше належать Церкві, аніж собі, бо саме до них звернені слова Спасителя: «Не ви Мене вибрали, а Я вас вибрав і призначив, щоб ви йшли і плід принесли, та щоб тривав ваш плід...» (Ів. 15, 16). Крім того, заснувавши Свою Церкву на колеї апостолів, очоливши св. ап. Петром, Господь недвозначно проголосив: «Хто слухає вас, Мене слухає; а хто гордує вами, Мною гордує...» (Лк. 10, 16). Отож, будучи людьми церковними, всі ми мали б сповнити це Господнє розпорядження. Але так видається, що саме тут і криється основна причина даної проблеми — брак смирення, а звідси — непослух Церкви, а, отже, зневага самого Спасителя.

Вже понад два роки минуло від тоді, як на нашу землю ступив Вселенський Архієрей Папа Іван Павло II. На цілий світ пролунали його слова про залічення до лику блаженних майже трьох десятків українських мучеників і свяще-номучеників, серед котрих — єпископ Василій Всеволод Величковський. Саме його покликав Господь до великої місії — він отримав від світлої пам'яті Слуги Божого Патріярха Йосифа Сліпого всі повноважності над нашою стражденою Церквою в Україні. Трагічна доля цього праведника ще буде описана, але з часом саме від нього перейняв всі повноваження рядити Церквою в Україні світлої пам'яті Митрополит Володимир Стернюк.

Погоджується хтось з тим чи ні, але саме цей чоловік був покликаний Богом на найвищого провідника нашої Церкви в Україні у такий скрутний для неї час, і у ньому була сконцентрована вся повнота церковної влади в Україні. Тому той, хто мав правильне розуміння ситуації, намагався триматися Митрополита і діяв виключно з його благословення, хоч були і такі люди, що не бажали поділяти поглядів архієрея, дистанціюючись від нього. Вже тут можемо спостерегти, що в часі підпілля відчувався брак єдності між священниками однієї і тієї ж Церкви. Жодної вини Владика в цьому бути не могло — Митрополит стояв на позиціях

Божої правди, на позиції Христа: «...щоб усі були одно...» (Ів. 17, 21). На жаль, не всі священники (а навіть і єпископи) займали таку ж позицію, а це боляче вдарило в саму Церкву, бо те відчуження, що було в часах підпілля, сьогодні дало такі плоди, що часом загрожує цілком вийти з-під контролю. Саме на це і натякають вище згадані публікації, і саме цього дуже би комусь хотілося. Але відомо нам усім, що «...пекельні ворота її не подолають» (Мт 16, 18).

Як правний керівник Церкви, Митрополит Стернюк чудово розумів потребу школення кадрів, тому приділяв підпільній семінарії багато свого часу і уваги. Думаю, що маю право так говорити як живий свідок, бо саме Митрополит приймав мене на навчання до цієї семінарії і з його благословення я є священником. Кожна людина, а тим більше священник, має свій особистий погляд на речі. Працюючи з людьми в підпіллі, священники оцінювали здібних релігійних чоловіків чи юнаків, вибираючи з них кандидатів на майбутніх священників. У своїй ревності кожен з тих священників був стовідсотково переконаний, що пропонуваній ним кандидат конче мусить стати священником, бо, мовляв, є гідним того. Якщо підняти сьогоднішній Кодекс Канонів Східних Церков, знайдемо у ньому щонайменше вісім перешкод, щоб прийняти св. Тайну Священства. Що ж говорити про старе церковне Право? У ньому таких неключимостей (так це називалося) знайдеться набагато більше. Тому не всі запропоновані могли прийняти священство. Отож, Митрополит Володимир, згідно з наданою йому владою, проникав середовище кандидатів до священства і нездатних відсторонював. Обурені таким «нахабством» Владика Стернюка, окремі з відсіяних кандидатів поза спиною Митрополита зверталися до інших єпископів, і ті рукополагали їх на священників. Так витворювалася група духовенства, котра нехтувала церковною владою, витворювала окрему позицію, спотворювала обряд. Плоди їх діяльності пожинаємо сьогодні.

Відважуся заявити, що серед священників, котрі були висвячені з благо-

словення Митрополита Стернюка, немає нікого, хто б сьогодні створював проблеми літургійного плану в Церкві. На противагу їм, множина тих людей, котрі у свій час були відсторонені законною церковною владою, сьогодні «задають тон» у вже названих проблемах.

Останнім часом заіснувало багато «каменів спотикання», котрі лежать в основі згаданого на початку питання: «А ваш священник як відправляє?». Це є і питання літургійної мови, і питання способу прийняття св. Причастя, і питання обходів довкола храму, і питання дзвінків у храмі, і ще багато інших дражливих питань, котрі викликають поважні і часом нікому не потрібні дискусії. Більшість з тих проблем беруть свій початок із непослуху церковній владі, що є беззаконням, а значить — серйозним гріхом. Можна ствердити, що стан послуху, а радше непослуху, в Церкві підпільній спроектувався на сьогодні, але зі значним зміщенням в гіршу сторону. Чим це загрожує? «Багато Мені того дня скажуть: Господи, Господи! Хіба ми не Твоїм ім'ям пророкували? Хіба не Твоїм ім'ям бісів виганяли? Хіба не Твоїм ім'ям силу чудес творили? І тоді Я їм заявлю: Я вас не знав ніколи! Відійдіть від Мене, ви, що чините беззаконня!» (Мт 7, 22-23) — саме так погрожує Господь кожному беззаконникові.

А тепер застановімся. Чи не є беззаконням самовільне іменування себе «єпископом»? Чи не є беззаконням вислови і погрози псевдоєпископа стосовно свого Архієрея? Чи не є беззаконням створення позачерковних семінарських структур? Чи не є беззаконням бунт проти власного Патріярха? Чи не є беззаконням облудні слова ображеної екс-настоятельки? Чи, накінець, не є беззаконням безпідставна, неперевірена, а тому — неправдомовна писанина колег-борзописців, шукачів дешевих сенсацій? Хоч ми поставили дуже багато запитань, все ж запропонуємо нашому читачеві ще одне, останнє запитання: То хто є хто у даній ситуації і у Церкві назагал? Думаємо, читач розбереться.

о. Іван Галімурка

УРОКИ ІСТОРІЇ

ПАМ'ЯТІ ГОЛОДОМОРУ

23 листопада 2003 року в храмі Пресвятої Євхаристії Преосвященний Владика Ігор, єпископ-помічник Львівський, Протосинкел Львівської Архієпархії, відслужив

Божественну Літургію та виголосив проповідь. На тетраподі була посвячена ним ікона Божої Матері.

Парох церкви Прсв. Євхаристії о. Йосиф Мілян щиро подякував Владичі за його молитву, а церковний хор «Солі Део» відспівав «Многая літа».

По закінченні Літургії, спільно з о. Йосифом і сотрудниками церкви, Владика Ігор відслужив панахиду за невинно замордованих українців в 1933 році, в часи штучно створеного голодомору в Україні та на всіх поселеннях українців (Кубань, Вороніжщина), московсько-советською імперією. Цей геноцид українського народу вже визнали ряд світових держав. Слава Богу, що за 70 років теперішній український уряд та президент, нарешті також спромоглися засудити «злочини тоталітарного комуністичного режиму».

Руками Владика було розламано 7 чорних хлібин і передано парохіянам церкви в пам'ять семи

мільйонів українців, замордованих в 33-му році.

Свічки пам'яті горіли в руках дітей, які молилися за душі невинно замучених голодною смертю українців на родючих землях «житниці Європи».

Парохіяни своїм співом «Вічна пам'ять» долучилися до всієї спільноти українців, які відзначили цей день Скорботи жертв геноциду української нації.

Ярослав Лемик,
парохіяннин.

***

Згідно з розпорядженням Преосвященного Владика, у всіх храмах архієпархії 29 листопада були відслужені поминальні Богослуження за упокій душ померлих від голоду.

ження за упокій душ померлих від голоду.

БЛАЖЕННИЙ СВЯЩЕНОМУЧЕНИЧЕ ВАСИЛІЄ, МОЛИ БОГА ЗА НАС!

Дев'ять років (1963-1972) в умовах жорстокого переслідування Блаженний єпископ Василь Величковський був Місцєблюстителем Глави УГКЦ

У далекій Канаді, в місті Вінніпезі, в церкві св. Йосифа спочивають нетлінні останки сина української землі Блаженного Василя Величковського. До цього куточка Канади приходять люди різних національностей і віросповідань, щоб звернутися до Блаженного і через його заступництво отримати ласки для себе, своєї родини. Дехто приїжджає ще раз, щоб подякувати за чудесне оздоровлення чи вислухані просьби.

Блаженний священиком Василь Всеволод Величковський народився в Станіславові (тепер Івано-Франківську) 1 червня 1903 року в священничій родині. Вчився у Львівській Богословській Академії, прийняв дияконські свячення з рук митрополита Андрея. Вступив до Чину отців-редемптористів в монастир, що у Львові на Голоску. Єпископ Йосиф Боцян уділив йому тайну Священства 9 жовтня 1925 року, і протягом двох років молодий ієромонах виконував обов'язки вчителя Колегії редемптористів у монастирі на Збоїщах. Мав дар проповідництва. Словом священника-місіонера запалював серця людей в Галичині, а з 1928 року на Волині, де населення з великою любов'ю приймало його. Інтелектуальний, відважний, відданий своїй справі, невтомний трудився на ниві Христовій проводив місії в Ковелі, Луцьку, а в селі Колодязному, де народилася Леся Українка, парохіанином отця став її рідний брат Микола Косач. Польська адміністрація всіма способами старалася усунути з Волині о. Величковського, бо він «українським живим словом ставав на заваді колонізації Волині».

В 1935 році о. Василя відкликали і призначили ігуменом монастиря в Станіславові. З запалом він взявся за нові обов'язки. Всяку працю, котру розпочинав, посвячував Матері Божій Неустанної Помочі, бо до Неї мав особливу набожність, котру проніс через усе життя. І Вона допомагала йому, — місії, котрі він давав у всіх областях Галичини, а особливо у Львові, проходили з величезним успіхом.

1939 року Галичина увійшла до складу Радянської України. УГКЦ обмежували, ставили заборони на публічну діяльність. Та все ж в честь празника Матері Божої Неустанної Помочі, ігумен-місіонар Величковський, відважно вивів на вулиці Станіславова величну маніфестацію. Сам йшов у рядах вірних, слідкуючи за порядком. Через кілька днів його заарештували. За Хресний хід з жовто-блакитними прапорами отця Василя поставили під «стенку». Тільки молитва врятувала його. Відпускаючи на волю, КГБіст сказав йому слова, що запам'ятались назавжди: «Я поважаю вас, бо ви життя готові віддати за те, в що вірите». Як бачимо, навіть ворог поважає стійких.

В часи німецької окупації, за розпорядженням Митрополита Андрея Шеп-

тицького, отець Величковський голосив слово Боже в Кам'янці-Подільському. Місцеве населення, позбавлене через війну духового проводу, збиралося в церкві св. Миколая, щоб охристити дітей та почути слово великого проповідника. Німецькі окупанти під загрозою арешту змусили священника покинути місто.

В 1942 році отець Василій був призначений ігуменом монастиря в Тернополі. Він ревно взявся до виконання своїх обов'язків. Працював дуже багато, їздив з місіями до Тербовлі, Збаража, Золочева.

Коли радянські війська знову зайняли Україну, уряд всіма силами намагався підчинити Українську Католицьку Церкву східного обряду московському патріархатові, котрий, на відміну від УГКЦ, був зламаним і перебував в руках безбожної влади. На наших землях УГКЦ користувалася любов'ю і авторитетом, а, отже, щоб знищити її, треба було позбавити її керівництва. В квітні 1945 року заарештували 11 єпископів та двох Апостольських візитаторів, сотні священників і вірних. В Тернополі взяли ігумена Василя Величковського.

На світлині: Владика Василь з матір'ю (з сімейного альбому)

«Підпишіть православ'я і відкривайте церкву, служіть, коли ж ні — то підете під суд», — кричав начальник НКВД. Відповідь: «Ні! Ні в якому разі!» Зрозумівши, що нічого не доб'ються, отця кинули в тюрму Чорткова, а звідти вивезли до Києва. Два роки тривало слідство. Безконечні допити, пошуки компроментуючих матеріалів. Знайшли календарик, на якому були слова молитви-подяки: «Боже, дякуємо Тобі, що звільнив нас від червоної банди.» Та молитва-просьба: «Боже, хорони нас, щоб не повернулася червона орда.» Це ж «протирадянська агітація», заявив слідчий. Обласний Київський суд засудив ігумена Величковського до вищої міри покарання розстрілу. В камері смертників тримали тільки злочинців і серед них — священника. Так тривало три місяці. Кожної ночі одного в'язня виводили для виконання вироку і додавали до камери ще когось. В таких умовах священник-місіонар ніс слово потіхи спів'язням: вчив молитов, катехизував, сповідав. В'язні горнулися до нього, шукаючи розради, набираючи живого віри. Однієї з ночей викликали і отця Василя. Прочитали новий вирок — 10 років каторги.

Ігумен Василь Величковський прой-

шов через табори Кірова, Воркути, Владівра над Клязьмою, знову Воркути. Працював на лісоповалі, в шахті. Скрізь був голод, холод і непосильна фізична праця. Та і в цих умовах знаходились добрі люди, котрі допомагали йому: переводили на легшу працю, ділилися хлібом. А він віддячував словом священника, таємно виконував свої душпастирські обов'язки, постійно молився на вервиці. Зробив її з хліба, а пізніше — з дерев'яних кульочок, і не розлучався з нею.

В 1955 році термін завершився, закінчилось 10 років ув'язнення. Ігумен Василь Величковський став вільний, міг повернутися на рідну землю. Та Українська Греко-Католицька Церква була заборонена, оголошена поза законом. Тільки таємно на рідній землі священник міг виконувати свої душпастирські обов'язки. Таємно відвідував розкиданих і розрізнених священників (одні з них повернулись із тюрми і заслання; інші переховувались, а дехто, вкусивши плодів «казьонного православ'я», хотів відкликати) і мирян підпільної Церкви. Разом з єпископом Миколою Чарнецьким започаткував повернення в лоно

рідної Церкви тих, хто вимушений був підписати православ'я. Таємно організував навчання молодих хлопців на священників. Підпільні монастирі поповнювалися новими покликаними, і тих, хто прагнув жити з Богом, благословляв нововисвячений єпископ Василь Величковський. Єпископські свячення йому таємно уділив в 1963 році Митрополит Йосиф Сліпий — перед тим, як покинути рідну землю назавжди. В глибокій таємниці Владика Василій проводив місії і реколекції вірних. Ці зібрання нагадували сходни перших християн. Відправи відбувалися при закритих вікнах для втаємничених, стояла сторожа. Єпископ Величковський працював дуже самовіддано, був дуже рухливим і хоробрим, як згадують сучасники. Він висвячував нових священників, кількох єпископів, серед них — і отця Володимира Стернюка, котрого назначив своїм наступником на випадок арешту.

В 1969 році міліція приходить до помешкання єпископа на площі Возз'єднання, 11 з обшуком і заарештовує його. Владичі інкримінують: організацію підпільних священничих курсів у Тернополі; поширення між вірними інформації про життя Церкви з радіо «Ватикан»; переховування медаліків

та образків; антидержавну агітацію у книзі «Історія Чудотворної Ікони Божої Матері Неустаячої Помочі». Фактично ж Владика Василя Величковського судили за його єпископську діяльність і виконання обов'язків Місцєблюстителя Глави УГКЦ. Отримав єпископ максимальний присуд — три роки суворой тюрми.

Ув'язнення відбував у м. Комунарську на Донбасі в тюрмі суворого режиму. Тут його чекали важкі тюремні умови, праця, приниження. Заборонили переписку, і на Галичині поширилась вістка, що Владика помер. А він був важко хворий. Відмовляло серце, пухли ноги. В'язниця своїм нелюдським режимом та знущаннями повністю знищила його здоров'я. Тільки дух залишався бадьорим.

В 1972 році завершився термін муки, та Владичі не дозволили повернутися додому, до Львова. Через Київ відіслали його до сестри у Югославію. Звідти єпископ катакомбної Церкви їде до Риму, щоб побачитись із своїм святителем Патріархом Йосифом Сліпим і розповісти про життя нескореної Церкви. В Римі він удостоєний аудієнції з Папою Павлом VI і розмовляє з ним 40 хвилин.

В 1972 році на запрошення Митрополита Германюка Владика Василь Величковський їде до Канади. Тут, на чужій далекій землі, його радо зустрічають рідні українські миряни, вітрами долі закинені в ці краї. Зустрічі, промови, теплота сердець і... нерозуміння, що він тримається з останніх сил, що радість є також убивчою. Ковтнувши повітря свободи Слова і Віри, єпископ Ісповідник Віри відходить на заклик Того, Хто провадив його все життя, додаючи сили і витривалості, щоб голосити Його слово, щоб нести його між людей.

На болотистому цвинтарі біля Вінніпегу знайшов єпископ Василь Величковський свій спочинок. В 2001 році Папа Іван Павло II проголосив його Блаженим. Громада Вінніпегу урочисто перенесла тлінні останки Мученика до церкви святого Йосифа. Комісія встановила після відкриття труни, що тіло Блаженного залишилось нетлінним. Господь ще раз дав йому — місіонарові — нагоду збирати навколо своїх нетлінних останків християн, несучи їм надію. Щоб в словах молитви біля його гробу випросити за посередництвом Блаженного ласки, потрібні для них.

Владика Василь Величковський належить тепер не тільки нашій Церкві. Він Блаженний Вселенської Церкви. Наш український святий в далекій Канадійській землі молить Бога за нас.

ЖИТТЯ ЦЕРКВИ

ІВАН ПАВЛО ІІ ЗВЕРНУВСЯ ДО КАТОЛИЦЬКИХ ЄРАРХІВ УКРАЇНИ З НАГОДИ 70-РІЧНИЦІ ГОЛОДОМОРУ

23 листопада 2003 року на ім'я Глави УГКЦ Патріарха Любомира (Гузара) та архієпископа Львова Римо-Католицької Церкви в Україні кардинала Мар'яна Яворського надійшло послання від Римського Архисрея з нагоди вшанування жертв Голодомору 1932-33 рр., – повідомила прес-служба Глави УГКЦ.

ДНІ ПАМ'ЯТІ В АФІНАХ

Конференцію "Національна трагедія України – Великий Голод 1932-1933 рр." за участю вчених, представників української громади Греції, інших національних товариств Греції, діячів культури і науки, студентів та журналістів, представників органів місцевого самоврядування, членів дипломатичного корпусу та співробітників Посольства України розпочалися 22 листопада ц. р. в столиці Греції Афінах урочисті Дні пам'яті, присвячені 70-й річниці Великого Голоду 1932-1933 рр. в Україні. Заходи, що розпочалися 22-23 листопада та пройшли за ініціативою Товариства української діаспори Греції „Українсько-грецька Думка” у співпраці з Посольством України в Грецькій Республіці та українською греко-католицькою громадою Афін св. Миколая, тривали до кінця місяця.

„ПАМ'ЯТАЙМО... ПОМ'ЯНИМО...”

Під таким гаслом українська громада м. Рима відзначила в неділю, 16 листопада 2003 року, 70-ліття голодомору в Україні.

100-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ БЛАЖЕННОГО ВАСИЛІЯ ВЕЛИЧКОВСЬКОГО

15 листопада 2003 року в Архикафедральному соборі святого Юра відбулися урочисті відзначення 100-ліття з дня народження блаженного Василя (Величковського).

КОНГРЕС МИРЯН-КАТОЛИКІВ

25 листопада 2003 року у Митрополітичій палаті Святоюрської гори відбулася зустріч Блаженнішого Любомира Кардинала Гузара, Глави Української Греко-Католицької Церкви, з учасниками Першого міжнародного конгресу мирян-католиків Східної Європи, який проходив у Києві 8-12 жовтня 2003 року. На зустрічі також були члени єпархіальних комісій для справ мирян.

ПОМЕР ПРЕОСВЯЩЕННИЙ ВЛАДИКА АВГУСТИН ГОРНЯК

16 листопада 2003 року на вісімдесят п'ятому році життя помер Преосвященний Владика Августин Горняк, ЧСВВ, – перший Апостольський екзарх для українців-католиків у Великобританії.

ВИКРАДЕНА ІКОНА ПОВЕРНЕТЬСЯ ДО ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ

25 листопада міністр культури Німеччини Крістіне Вайс на засіданні німецько-української урядової комісії з повернення вивезених під час військових дій культурних цінностей передала голові Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України Олександрові Федоруку ікону «В'їзд у Єрусалим».

ОБ'ЄДНАННЯ ЗУСИЛЬ НЕ ВІДБУЛОСЯ

Верховна Рада України не підтримала проект постанови про проведення 24 грудня 2003 року парламентських слухань на тему: „Держава та Церква: об'єднання зусиль для відродження духовності нації та подолання негативних соціальних явищ у суспільстві”. За проведення парламентських слухань проголосувало 187 народних депутатів, замість потрібних 226, – повідомив 25 листопада для РІСУ директор Інституту релігійної свободи Олександр Заєць.

„БОЖИЙ ЗАКОН – У КОЖНУ ОСЕЛЮ”

УПЦ КП розпочинає всеукраїнську акцію „Божий Закон – у кожному оселю”. З цієї нагоди 18 листопада у резиденції Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета відбулося представлення нового видання „Закону Божого” українською мовою та початку всеукраїнської акції „Божий Закон – у кожному оселю”. У порівнянні з попередніми виданнями до „Закону Божого” додано історію УПЦ. Переклад українською мовою та доповнення видання здійснено під загальною редакцією Патріарха Філарета.

РИМО-КАТОЛИКИ СЕВАСТОПОЛЯ МАЮТЬ НАДІЮ ОТРИМАТИ СВІЙ ХРАМ

Про це заявив у Севастополі Апостольський Нунцій Архiepіскоп Микола Етерович під час зустрічі із заступником голови міської державної адміністрації Володимиром Арабаджі. За інформацією Севастопольського міського управління у справах преси та інформації, під час розмови обговорювалося питання про передачу римо-католицькій громаді Святого Климента приміщення колишнього католицького храму, в якому після повної відбудови розташовується кінотеатр „Дружба”.

Джерела: ugcc.rog.ua
risu.org.ua

ЦЕРКВА І ШКОЛА – ОДНА МЕТА

«Дбати про майбутнє» – саме така ідея витала нещодавно в кабінеті директора СШ № 55 м. Львова. Річ у тому, що саме в стінах цього кабінету відбувся круглий стіл за участю директорів середніх шкіл, що знаходяться на території львівської парохії свв. Ольги і Єлизавети, священників названого храму і представника Архiepіархіяльної катехитичної комісії с. Людмили Панасюк. Основною метою цього круглого столу було прагнення виробити спільний план праці з молоддю шкільного віку, бо ж майбутнє Церкви – сучасна молодь. І, на щастя, це добре розуміли всі присутні на цій зустрічі, бо дискусія затягнулася більш як на дві години. Відрадно, що ніхто з присутніх не

залишився байдужим до піднятої проблеми.

Директор СШ № 5 п. Світлана Дмитрієва, одна з ініціаторів цього заходу, наголосила, зокрема, на тому, що ми всі є відповідальними за майбутнє нашої держави, тому мусимо докладати спільних зусиль, щоб навести ситуацію на краще. А для цього школі і Церкві необхідно об'єднати зусилля і працювати заодно. Підтримав розмову і директор СШ № 17 з російською мовою викладання, котра тісно співпрацює з церквою св. Георгія, що на вул. Короленка, Володимир Свінчук. Він дослівно сказав так: «Церква від держави відділена. Тому, спостерігаючи зі сторони, вона може оцінювати, може давати поради.

І до її голосу прислуховуються. Сьогодні, в час збайдужіння, саме від Церкви чекають заклик до небайдужості». Бачимо з його слів, що освітня розраховують на серйозну співпрацю з Церквою і чекають від нас активнішої позиції.

«Однодушно» – саме так можна виразити настрої всіх присутніх на названому зібранні. Однодушно всі виявили тривогу за стан окремої особи, за стан сучасної родини, за стан сучасної школи, за стан суспільства взагалі. Крім того, однодушно погодилися за короткий час зібратися ще раз, щоб узгіднити окремо вироблені пропозиції, і в недалекій перспективі розпочати активну співпрацю школи з парохіяльною церквою. Дай, Боже!

о. Орест МОКРИК

ДУМКА ПЕДАГОГА

Бог поклав на людину відповідальність за себе, а, отже, зобов'язав її завжди робити власний вибір, керуючись власною волею і розумом. Заборонений глід – це лише попередження доброго батька про те, що людині не все можна, але вирішувати все ж вона мусить сама.» Господь створив тебе без тебе, – каже св. Августин, але врятувати тебе без тебе не може». Розум, воля, сумління стають чинниками, з допомогою яких людина виробляє правила своєї поведінки. Людина є морально відповідальною перед Творцем, але самостійною у своїх рішеннях.

Дитина певною мірою тримає ключі від власної душі і власної долі у своїх руках. І тому дуже важливим сьогодні у сучасній українській педагогіці є ідея партнерства і співпраці вчителя з учнем, батьками; школи – із громадськими, політичними організаціями, а особливо – з Церквою. Слово духовного наставника дає можливість учневі краще пізнати Божий шлях, Божу волю, а, значить, виробити свої правила і поведінку у відповідності з волею Творця.

Сьогодні, в час становлення Української держави, дуже важливо не втратити жодної дитячої душі, не віддати її на поталу наркотикам, алкоголю та іншим негативним явищам сьогодення суспільства.

ПОГЛЯД ШКОЛЯРА

14 жовтня 2002 р. у стінах затишної та на перший погляд непомітної школи №5 народилася Дитяча Духовна Держава (далі – ДДД) – добровільна християнська організація школярів. Минув рік, і ми вже починаємо перші плоди своєї праці. Звісно, вони незначні, але дісталися нам самотужки: сирітки не позбавлені опіки, мало-забезпечені сім'ї отримують хоч якусь допомогу на свята, школярі беруть участь у різних заходах, спрямованих на розвиток їхнього духовного світогляду. І тішить те, що така праця є потрібною учням, їм приємно творити щось нове і, водночас, корисне.

Ідею створення ДДД виплекав о. Юрій Шаламага, наш духовний наставник. Ісус казав:

Тому духовний наставник від парохіяльного храму має бути в школі постійно і працювати не тільки з «важкими» підлітками, але з усією учнівською громадою.

Не менш болючою проблемою сьогодні є сім'я, взаємини між чоловіком і дружиною, які в сучасному світі керуються грошовими, майновими відносинами, за якими втрачаються моральність, духовність, відповідальність перед Богом.

Роль школи і Церкви, партнерство і співпраця між ними полягає в тому, щоб виховувати, вчити батьків любити, поважати, розуміти себе та своїх дітей. Творити у своїх родинах духовну атмосферу, творити у своїх сім'ях любов, як того вчив нас Бог, утверджувати життям Божі заповіді.

Практика співпраці педколективу СШ № 5 та отців храму свв. Ольги та Єлизавети показала позитивний

вплив на формування сім'ї. Після зустрічі на батьківських зборах, індивідуальних розмов і бесід із духовними отцями була врятована не одна дитяча душа. Змінюється під таким впливом мікроклімат сім'ї, класів. Діти перестають вороже ставитися один до одного. Дитяча духовна держава (ДДД), яка створена учнівською громадою, потребує постійної опіки, духовного наставника. Беручи участь в діяльності ДДД, діти починають працювати над собою, багато читають, цікавляться науками, допомагають слабшим, а це відволікає їх від агресивного впливу засобів інформації. Ідея покликаності Митрополита Андрея Шептицького має стати для нас, вчителів, і для духовних отців сенсом нашого життя.

Світлана ДМИТРИЄВА,
директор Львівської СШ №5

«Де двоє і більше, там Я між вами». Тому ми щиро молимося в наміренні за приєднання інших шкіл до нашої «Держави».

Разом ми є спільнота і власними зусиллями зможемо перебороти гріховні стереотипи звичного сьогодення.

Ми ще юні, лиш тільки підостаємо, тому не маємо досвіду існувати як єдина організація. І як діти беруть приклад зі своїх батьків, так і ми йдемо шляхом відомої міської організації «Українська молодь – Христотів» (УМХ) та братства «ХРАМ» (Харитативна релігійна асоціація молоді), що діє при церкві свв. Ольги та Єлизавети.

У планах громадян Духовної Держави – подальша співпраця з молоддю інших навчальних закладів, спільні молитви, поїздки, свята. Тобто всі заходи, які б наповнили свідомість учнів християнською мораллю.

Тож нехай наш заклик почує все місто: «Щастя молоді – у Бозі!». Творім його разом!

Катерина ГРОМИК,
Президент Дитячої
Духовної Держави
СШ № 5

До Божого храму - по подружню любов

Створивши людину, Господь увів її у подружній стан, і тим самим освятив його. Тому у житті кожної людини настає момент вибору свого стану: або приймати подружжя, або відмовитись від нього. Згодившись прийняти подружній стан, людина постає перед ще тяжчим вибором – вибором супутника свого життя. І цей момент є дуже важливим, бо ж обираємо свою долю. Якщо ми помилились під час придбання автомобіля, будинку

отець Богдан вирішив створити при своєму храмі «Клуб неodrуженої молоді». Була думка в такий спосіб одночасно вирішити дві проблеми: християнського виховання і приготування до життя у родині. Зусиллями парохії було створено умови, щоб християнська молодь могла зустрічатися, знайомитися, приємно проводити вільний час на вечорах відпочинку.

—У березні 2002 року відбулася перша зустріч, — каже о.

цій на тему «Родина», дискусії «питання – відповідь», зустрічі з цікавими людьми, а також танці за народними звичаями. Крім того, плануємо проводити зустрічі з цікавими, зразковими родинами. Постійний ведучий наших вечорів пан Ігор Вовк, у минулому багатьом відомий, як завідувач клубом ЛАЗ, багато зусиль докладає, щоб новачки приємно почували себе під час зустрічей. І великим позитивом клубу є радість від того, що людина, яка є постійним учасником вечорів, розкриває себе, і життя її стає цікавим та різноманітним. Але найбільшою радістю для всіх нас є те, що за цей час сім пар, які познайомились у клубі, вирішили поєднати свої долі на ціле життя. І хочеться думати, що їхні сім'ї будуть найміцнішими, бо вони беруть свій початок у Божому храмі.

Теперішнього часу «Клуб неodrуженої молоді» активно співпрацює з молодіжним товариством «Довіра», яке існує при церкві Володимира і Ольги. Молодь дуже швидко та ефективно знаходить спільну мову. Багато людей, зробивши перший крок до «Клубу неodrуженої молоді», відкрили тепер для себе новий, більш цікавий та різноманітний, світ.

Олександр СВИРИД

або одержі, то це неприємно, але не так фатально та жахливо, як помилка при виборі подружньої пари.

Отець-декан Богдан Чабан, парох церкви Володимира та Ольги, що на вул. Симоненка у Львові, як добрий душпастир зауважив, що в нашому суспільстві є багато неodrужених молодих людей. На жаль, сьогодні держава абсолютно не цікавиться цією проблемою. Багато молодих людей є безробітними і більшість свого часу проводять у помешканнях біля екранів телевізорів. Багато інших виїжджають на заробітки за кордон і не мають можливості шукати собі наречених. Думаючи, як зарадити у цій дуже важливій справі,

Чабан, — на котру прибуло тільки десятеро молодих людей. Але за один рік діяльності їх кількість зросла до ста вісімдесяти чоловік! Коли людина вперше приходить на зустріч, то відчуває себе скованою, несміливою, переживає за все. Але достатньо двох-трьох відвідин вечорів, щоб відчути себе членом однієї християнської родини. А для цього керівники клубу намагаються постійно вдосконалювати про-граму зустрічей. Якщо в часі перших зустрічей домінували спільна молитва, читання Святого Письма та діалог-спілкування, то тепер у програмі клубу — постійні екскурсії до визначних місць, прощі до духовних центрів, цикл лек-

Керівники і члени Клубу запрошують усіх бажаючих в неділю на 16⁰⁰ до себе в гості за адресою: м. Львів, вул. Симоненка, 5а, церква свв. Володимира і Ольги «Клуб неodrуженої молоді». А редакція пропонує усім парохам таке запитання: Чи не хотіли б ви створити подібний Клуб на своїй парохії?

Радість посту

«Покайтеся, бо наблизилося Небесне Царство... Приготуйте Господню дорогу, вирівняйте стежки його.»

Мт. 3, 2-3

Наприкінці минулого місяця ми вступили у час різдвяного посту, який у народі називають Пилипівкою. Піст — це час особливого приготування до якоїсь визначної події у житті християнина. Так у церковному календарі маємо чотири пости: Великий, Петрівка, Спасівка і Пилипівка, які готують нас відповідно до Великодня, свята Петра і Павла, Успіння Пресвятої Богородиці та Різдва Христового. Свято верховних апостолів не має такого значення, як три інші, тому багато хто схиляється до думки, що Петрівка та Спасівка колись були одним постом, що готував Христову Церкву до празника Успіння.

Отож, бачимо, що Різдво уже здавна відносилось до трьох найважливіших свят християнського світу, і час приготування до нього триває так довго, як і Великий Піст — сорок днів, хоч і не є таким строгим. Христос, коли говорив про піст, наголошував на його духовному аспекті,

кажучи, що кожен, хто бажає приготувати себе через піст, повинен робити це таємно, не на показ. Бо піст пов'язаний не настільки з нашим відреченням від їжі, як є про-тистанням спокусам, які заважають нам провадити прак-тикуюче християнське життя і приймати до свого серця Христа, утаєного у Пресвятій Євхаристії. Така внутрішня боротьба зви-чайно починається з найдріб-нішого, коли відмовляємося від наших маленьких залежностей чи прив'язаностей, як от, наприклад, їжа, що перешкоджають нашій свободі. Тому нам сьогодні слід змінювати своє ставлення до посту, як до чогось негативного, обтяжливого та сумного, бо справжньою ціллю посту є радість. Христос наголошує на цьому, коли говорить намастити своє лице оливою — символом достатку та радості. Бо чи може бути більша радість від тієї, коли ми стаємо вільними? Вільними від будь-яких чинників, що роблять нас залежними від них. Найгірше позбутися тих прив'язаностей, які ми вважаємо необхідними для нашого існування, але насправді вони нам принаймі як не шкодять, то абсолютно не

допомагають. Під цим оглядом, кожен з нас зокрема повинен визначити, що для нас є перешкодою для справжньої свободи і спілкування з Богом. Такою стіною може стояти як цигарка чи м'ясо, так телевізор, магнітофон, незгода в родині чи інше прив'язання до речі матеріальної чи другорядної духовної.

Готуючись до Різдва Христового у час Пилипівки, нехай кожен застановиться над своїм життям, щоб коли прийде цей світлий празник, міг з радістю згадати цей благодатний час і прийняти Христа у святій тайні Покаяння та Євхаристії і зберегти у своїй душі. Понести цього Христа у своїй душі до тих, хто Його потребує та не всіли самотужки до Нього прийти, а, можливо, чекає на нашу поміч. Принести Христа до своїх помешкань та родин, місць нашої праці, щоб кожен відчув Христову радість, яка нас переповняє, як людей, що пізнали Істину, і вона їх визволила. Тоді, за словами апостола Павла, ми будемо радіти, і наша радість буде відома всім людям.

Василь УРБАНОВИЧ

ЖИТТЯ ЦЕРКВИ

ЗА ЄДНІСТЬ ЦЕРКВИ Й НАРОДУ

30 жовтня 2003 року Божого у Києві, за участю Блаженнішого Любомира (Гузара) відбулось установче зібрання громадського об'єднання — «Соборне Патріярше товариство святого Рівноапостольного Великого київського князя Володимира». Товариство діятиме як продовжувач Патріярхального руху в УГКЦ під девізом «За єдність Церкви й народу» і є складовою частиною Соборної громади Патріяршого Собору Воскресіння Христового в Києві під духовним провідом Патріярха Української Греко-Католицької Церкви.

У КАЗАКСТАНІ ВІДБУЛОСЯ СВЯТО НА ЧЕСТЬ БЛАЖЕННОЇ ЙОСАФАТИ ГОРДАШЕВСЬКОЇ

21-23 листопада в трьох парафіях УГКЦ в Казакстані відбулися урочисті святкування пам'яті блаженної Йосафати (Гордашевської), зорганізовані Сестрами Службеницями Непорочної Діви Марії, котрі тут працюють. Спершу свято відбулося на парохії в м. Шахтинську, де після святкової Літургії сестра-настоятелька дому СНДМ в Караганді Єлизавета Проць розповіла вірним про життя блаженної, історію створення згромадження та його діяльність. Опісля відбувся Молебень до блаженної та поклоніння її мощам, які влітку цього року до Караганди привезла Генеральна настоятелька Сестер Службениць Дженес Солюк.

220 РОКІВ ВІД ЗАСНУВАННЯ ГЕНЕРАЛЬНОЇ СЕМІНАРІЇ У ЛЬВОВІ

У червні 1783 року австрійський цісар Йосиф II передав площу і будинки монастиря латинських Сестер Домініканок Греко-католицької генеральної семінарії, у якій мали виховуватися греко-католицькі священики з цілої Австро-Угорщини. Першим ректором семінарії був о. Антін Ангелович.

Цього року минуло 220 років від цієї дати. Для належного осмислення цього ювілею ректорат семінарії разом із Українським Католицьким Університетом та Львівським національним університетом ім. Івана Франка провели 15-16 листопада 2003 року низку наукових й мистецьких заходів, головне завдання яких — донести до широкого загалу громадськості місце та значення Львівської духовної семінарії для Української Греко-Католицької Церкви й українського народу.

УКРАЇНСЬКОМУ КАТОЛИЦЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. СВ. КЛИМЕНТА ПАПИ - 40 РОКІВ

Цього року Український Католицький Університет ім. св. Климента Папи в Римі святкує своє сорокаріччя. З нагоди ювілею 6-8 грудня 2003 р. у храмі Святої Софії в Римі будуть проведені урочисті заходи.

ОСТРОЗЬКА БІБЛІЯ ПЕРЕКЛАДЕНА НА СУЧАСНУ УКРАЇНСЬКУ МОВУ

У четвер, 13 листопада 2003 року, у львівському Будинку вчених відбулася дуже важлива для релігійного і культурного життя українців подія — презентація проекту перекладу Острозької Біблії сучасною українською мовою. Переклад здійснив ієромонах Студійського уставу Рафаїл Турконяк, який присвятив цій праці тридцять років свого життя. Учасниками презентації були Блаженніший Любомир Кардинал Гузар, члени Синоду Єпископів Києво-Галицької Митрополії УГКЦ, духовенство, науковці.

www.ugcc.org.ua

ЗАХОДИ З НАГОДИ РІЧНИЦІ СМЕРТІ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО І ПАТРІАРХА ЙОСИФА СЛІПОГО

Синод єпископів УГКЦ, що відбувся 13-14 листопада 2003 року, доручив Катехитичній і Молодіжній Комісіям та Комісії у справах родини підготувати план заходів щодо відзначення 60-річчя з дня смерті Митрополита Андрея Шептицького (1 листопада) та 20-річчя з дня смерті Патріярха Йосифа Сліпого (7 вересня). Також на наступний рік припадає 100 років з дня смерті матері Митрополита Андрея — Софії Шептицької. Детальний план заходів представлять на наступному Синоді єпископів УГКЦ, який відбудеться в лютому 2004 року.

НА ЗАКАРПАТТІ ОБГОВОРЮВАЛИ ДЕРЖАВНО-ЦЕРКОВНІ СТОСУНКИ

27 листопада в Ужгороді проведено міжнародну науково-практичну конференцію «Держава і Церква: уроки минулого і проблеми сьогодення», організовану відділом у справах релігій Закарпатської облдержадміністрації, Ужгородським національним університетом та обласною організацією Української асоціації релігієзнавців. Серед питань, які порушувалися у доповідях, виступах, — не допустити втягування релігійних організацій у площину політичного протистояння.

Джерело: www.risu.org.ua

ПИШУТЬ ЧИТАЧІ

НЕОПРАВДАНИЙ ЗАРОБІТОК

зрозумів, що у цьому світі гроші вирішують все. А гроші в кишені водилися – мама часто передавала або долари, або євро. Отож, хлопець жив на широку ногу. Появилися „круті“ приятелі, Олег познайомився з такими ж дівчатами. Нічні вечірки в барах, випивка, сигарети, дискотеки, гральні автомати... А потім – перший „кайф“ від викуреної цигарки з „травкою“. Після „безневинної травки“ захотілося чогось міцнішого. Маючи гроші, Олег не міг собі відмовити. Вколовся раз, другий, третій і так призвичаївся до наркотиків – став наркоманом...

За стіною щось голосно крикнув черговий офіцер. Той голос вивів із задуми

Недільний день зближався до вечора, тому Олег поспішав, щоб написати листа, який чомусь не писався, бо хлопець часто зупинявся і довго думав над подіями останнього місяця. Його серце було переповнене образою, жалем, тривогою і болем. Та хіба може бути інакше на серці сімнадцятирічного в'язня, яким тепер є Олег? Він, що був завжди на перших ролях, авторитет котрого був, здавалося б, незаперечним, тепер покинутий напризволяще всіма: друзями, приятелями, однокласниками, родичами... Про родичів згадувати хотілося найменше, і все ж він сидів та писав листа своїй матері до далекої Італії. Писав, бо хотів висловити їй все, що передумав за ще невеликий час свого ув'язнення.

Вже п'ять років минуло відтоді, як мама, залишивши Олега і Світлану, його молодшу сестру, поїхала до Італії заробляти гроші. Не можна сказати, що вони тоді жили аж так бідно, бо ж тато ходив на роботу, приносив непогану, як на той час, зарплату, та все ж мама вирішила їхати. Вона не зважала на заперечення чоловіка, Олегового тата, не зважала на прохання старенької матері, Олегової бабці, – вона слухала голос приятельок, котрі слали їй листи і кликали до себе.

Спочатку хлопчик засумував. Сумно було від того, що нема в хаті матері, нема того тепла, до котрого так звиклося. Бабця варила їм їсти, а все ж такі мамин борщ був кращим; тато часто нервово ходив по хаті, багато курив, а потім часто почав приходити додому напідпитку. Бувало і таке, що часом не ночував вдома. Де вже було йому до Олега? А Олег тим часом, відчувши безконтрольність, засмакував нового, безтурботного життя. Він давно

юнака, бо пригадав йому судову залу. Там такий самий голос наказував: „Встати! Суд іде!“ Що доброго міг цей суд сказати тоді Олегові після того всього, що той нароби? Олег тоді зіщулився, чекаючи вироку. А вирок пролунав немов постріл – дев'ять років ув'язнення. Ще й тепер хлопець передумує: чи справділиво це? Напевно, що справедливо – твердить сумління. Бо добре пригадає собі, як закінчилися гроші, а так хотілося вколоти! Олег тоді запропонував: „Ходімо зі мною! Гроші зараз будуть!“

Троє юнаків, очолювані Олегом, у чорних масках на обличчях увірвалися в ювелірний магазин. Хтось із них тримав у руці іграшковий пістолет, Олег був озброєний великим кухонним ножом. Жах відбився на обличчях продавців, коли Олег крикнув: „Усім на підлогу!“ Чому та продавщиця кинулася до сигнальної кнопки, він ще й тепер не розуміє. Тим більше тоді, у хвилину такої напруги. Замість того, щоб утікати, він розмахнувся і вдарив ножом. Раз, потім вдруге. Він вибіг з магазину, тримаючи в руці того ножа, і в ту мить хтось схопив його за волосся, притиснув головою до асфальту, заламав за спину руку. Потім був суд. На суді не було мами, не було тата, не було приятелів. Лише старенька бабуся втирала гіркі сльози.

Такі ж сльози потекли тепер з очей Олега. Вони скропили аркуш паперу, приготований для листа до матері. Олег рукою стер папір і написав на ньому лише кілька слів: «Мамо, твої гроші назавжди зіпсували мені життя. Я відрікаюся від тебе!»

Іван ПЕТРУСЬКО,
м. Львів

Очевидно, багатьом із нас доводилося не раз зустрічати на вулиці, або навіть у наших подвір'ях, людей, що називають себе свідками Єгови. Нахабно порушуючи наш спокій, вони втручаються в наше життя і пропонують нам свою літературу. Буває так, що деякі християни, не будучи утвердженіми в вірі, дають себе звести на фальшиву дорогу і за якийсь час вже самі пропонують нам літературу свідків Єгови. На жаль, часто не знаємо, що їм відповісти. Тому хотілося б порушити питання: Хто такі свідки Єгови і чого вони прагнуть?

Для кращого в'яснення цього питання пропонуємо постійну рубрику:

1. Коли виникла секта свідків Єгови?

Історія секти свідків Єгови налічує всього лише 120-130 років, хоч самі свідки Єгови твердять, що найпершим свідком Єгови був син Адама і Єви – Абель, котрого вбив Каїн, його брат. Це є неправдою хоча б тому, що жоден підручник із історії не згадує про свідків Єгови, та й сама назва «свідки Єгови» виникла лише у 1931 році. На відміну від цієї секти Церква Христова існує вже близько 2000 років і буде існувати завжди, бо Сам Ісус Христос обіцяє, що «адвіє ворота її не подолають» (Мт. 16,18), а Він Сам з нами перебуватиме «по всі дні аж до кінця віку» (Мт. 28,20)

2. Де беруть свій початок свідки Єгови?

Початок секти свідків Єгови датується десь 1870-72 роком. Як бачимо, історія свідків становить трохи більше 100 років, але вони твердять, що тільки вони говорять правду і тільки вони будуть спасенні. Невже Господь Бог дуриє людей майже 2000 років і лише тепер відкрив правду свідкам Єгови? Господь Бог ніколи не говорить неправди, лише диявол є брехуном, як повчає нас Ісус Христос, промовляючи до лукавих

юдеїв: «Диявол вам батьком (...) А був він душоубець від початку, і правди він не тримався, бо правди нема в ньому. Коли говорить брехню, зі свого говорить, бо він брехун і батько лжі. Мені ж, що правду говорю, ви не вірите» (Ів.8, 44-45). Тож кому служать свідки Єгови, коли кажуть, що Ісус Христос не є Богом? Однозначно, що вони скоріше мали би називатися свідками неправди.

3. Хто є засновником свідків Єгови? Яка його історія?

Засновником секти свідків Єгови вважається американець Чарльз Рассел, який народився 1852 року в Пенсільванії (США). Ще поки йому виповнилося 18 років, він тричі змінював своє віровизнання. У 1829 році Рассел, назвавши себе Божим посланцем, створив свою нову релігію і почав стверджувати, що Бог покликав його до правдивого в'яснення Святого Письма. Щоправда, перед тим Рассел оголосив, що у 1874 році на землю вдруге прийде Ісус Христос. Коли друге пришестя не настало, Рассел заявив, що Ісус Христос помилявся тоді, коли подавав знаки Свого другого приходу. У 1906 році Рассел покинув свою дружину, відмовившись платити аліменти. Але суд, в'яснивши, що на рахунок Рассела знаходиться 250 тис. доларів, змусив його до сплати аліментів. Будучи плідним письменником, Рассел написав багато статей, брошур і книжок, в яких виявляє велику неприязнь до інших віроісповідань, особливо до Католицької Церкви. У часописі «Вартова Башта» (без номера) Рассел вміщує статтю під заголовком «Неправдиві рядки Нового Завіту», де пропонує викреслювати рядки із Нового Завіту, особливо ті, які йому не підходять. Ніхто до Рассела не ставив під сумнів Святого Писання Нового Завіту. Це зробив основоположник свідків Єгови. Ще за життя Ч.Рассел вчив, що він не помре як звичайні люди, а переведе своїх співвізнавців живими (!) до «обіцяної землі». Рассел помер, як і кожна людина. Постає питання: Чи гідний довіри той, хто поставив під сумнів правдивість Божих слів? Чи можемо ми сьогодні вірити свідкам Єгови?

о. Іван ГАЛІМУРКА

Оголошення

В приміщенні ЛКП «Дім» (колишній ЖЕК 510), вул. Дж. Вашингтона 5а, 2-й поверх, надається безкоштовна юридична консультація для малозабезпечених громадян при підтримці нідерландських благодійних фондів для Центральної і Східної Європи та БФ «Карітас-Львів УГКЦ».
Консультація «Юридична клініка» працює щоденно (крім суботи та неділі) з 15.30 до 18.00 год.
у п'ятницю – з 15.00 до 17.00 год. під керівництвом п. Роксолани Лемик.